

Klebelsberg

Irta dr. Kogutowicz Károly.

Még tegnap itt járt közöttünk, ma ha' pör már az enyészeté.

Idegen hangzású grófi név, dicső magyar hagyománnyal. Mégis self-made man a szó legigazibb értelmében, aki ezt a családi örökséget soha nem kamatoztatta.

Fiatalsága rögs útjáról szédítő meredekséggel felívelő pálya.

Szellemi arisztokrata, a legnemesebb demokrata gondolkodással, lebilincselő közvetlenséggel.

A história művelője, egyben a jelen élestartásu megfigyelője.

Kevesen vannak, akik Nála jobban ismerték a mai Magyarországot. Még kevesebben, akik olyan filozófikus magaslatról szemlélték, mint ő.

Szívvel, lélekkel kulturpolitikus, akinek gondolkodása elér a tanyavilág legrejtettebb zugáig és a tudomány legmagasabb csarnokáig.

Mint kultuszminiszter a magyar tudományosság külügyminisztere.

Egyéniség. Nagy ember. Gazdag lélek. Minden értékét odateszi a nemzet lába elé.

Akár csak mintaképe, Széchenyi István, vagy mestere, Tisza István — magányos ember. Sorsa a nagy emberek sorsa: magában kell megvívnia harcait.

Osztályrésze a tragikum: munkájának áldozatává lesz.

Allamférfiu, nyugateurópai értelemben. Tanulmányait, külföldi gazdag tapasztalatait fiatalon, saját erejéből szerzi meg. Pályája elején jellemzi már a sokoldalúság. Murkaköre messze túlterjed az ország határain és mint fiatal ember már a legnagyobbak munkatársa.

Fanatikus optimista. Szívós akaratu, céltudatos realpolitikus.

Ragyogó képességű szónok, rutinos debater és mégis talán lelkének legnagyobb megnyilvánulásai, amikor mint tudós publicista kicsiny dolgozó szobája csendes magányában könyvei között lehet.

Életművész, aki rengeteg elfoglaltság mellett mindenkor megőrzi nyugalmát és a nagy eszmére tudja gondolatait összpontosítani. Soha ki nem zökkentette semmi és kitűnően tett ahhoz, hogy minden új gondolatot, eseményt és fordulatot azonnal a központi vezéreszme szolgálatába állítsa.

Sokoldalú lelkének egyik jellemző vonása volt kifinomult művészi ízlése. Ez a külsejében puritán férfiú a szépnak rajongója volt. Minden alkotása elárulja a művészlelkét. Ahogyan a gondolatok agyában pillanatok alatt átfomálódtak és szinte rajzos alakot öltöttek, a szobrász szelleme nyilvánult meg benne.

Buvarkodásainak, államférfiu tapasztalatainak végső kikristályosodása, jellegzetes élelátásának eredménye volt élete utolsó éveirek vezéreszméje: az Alföldi Gondolat.

Ellenfeleivel szemben ennek jegyében érte el a legnagyobb diadalt, ekkor domborodott ki egyéniségének igazi nagysága. Azt hangoztatták vele szemben, hogy nem tud megszabadulni a békeidők nagy méreteinek kényszerképzetektől, hogy kiváló miniszter lett volna Nagymagyarországon, így azonban túlméretezte szerencsétlen csonka hazánkra tárcája programját. Tulbecsülte saját programjának, a kulturfőlenynek jelentőségét.

Ő, miután pótolta a mult mulasztásait, alkotni tudott maradandót, új, átfogó vezérgondolatot állított a nemzet elé.

Alföldi Gondolatának alapítója volt, hogy a nagy magyar Alföld népét fel kell emelni. Megfogvatkozott öröknek a vidék istápolására kell felhasználnunk; a nemzet jövője függ attól, megindítható-e vidéken az igazi városi

élet. Szerinte ez a jövő Magyarország programja.

Hányszor hirdette Klebelsberg az 3 történetfilozófiai szemléletéből leszűrt tételét, hogy a nyugateurópai városok legtöbbje egy-egy kolostor-, vagy egyetem-alapító fejedelmnek köszöni felvirágzását.

Amit Rajta kívül meg sem mert kísérelni senki sem: megépítette a Kolozsvárról elűldözött egyetem végleges szegedi hajlékát. Rengeteg időt, szerető gondosságot fordított ennek a kedves gondolatának megvalósítására. Benső kapcsolatok fűzték az egyetem professzori karához, valamennyi tudományos intézet ismerte és gondozta. De amikor a munkátlanság nagy pangásában életet jelentő állami pénzforrásokat megszerezte és ösztönözte a várost külön áldozatok hozatalára, az ő lelki szemei előtt már Nagyszeged nagyvárosi körvonalai bontakoztak ki. Később egyre céltudatosabban és fáradhatatlanul dolgozott ezért az eszméért, miközben egybeforrott lelke városunkkal.

Szegednek nem ujjaépítője, nem felsegítője, hanem naggyá növelője kívánt lenni.

Mi, akik közel állottunk hozzá, megdöbbenően gyászoljuk és ma még fel nem mérhetjük pótolhatatlan veszteségünket.

Tragikus végzete megdöbbenetett a leghevesebb ellenzőit is. Minden szavukból kiérzik annak megismerése, hogy nem egyéni csapás szakadt ránk, hogy ennél a ravatalnál nem Szeged gyászol, hanem tragikus az a csapás, amely azt a nagy nemzeti eszmét érte, melyet Klebelsberg olyan hűséges magyar lélekkel szolgált.

AZ OLCSÓSÁGOT, TARTÓSSÁGOT, ELEGANCIÁT

GRÁCIA CIPŐ

Minden párért szavatosság!

Iskolacipők nagy választékban!

K Á R Á S Z U C C A 3. (Bartók könyvkereskedés mellett)

Hitel- és kamatkérdések, a devizaellátás és a boletta eltörlése a kereskedelmi és iparkamara teljes ülése előtt

Jegyzőkönyben öröklítették meg gróf Klebelsberg Kuno emlékéit — Tilifakozás a városi zálogház 24 százalékos kamata ellen

(A Délmagyarország munkatársától.) A Kereskedelmi és iparkamara pénteken délelőtt teljes ülést tartott. Napirend előtt Wimmer Fülöp elnök kegyeletes szavakkal

elparentálta Klebelsberg Kuno grófi,

rámutatva a volt miniszter nagy érdemeire.

— Feleslegesnek tartom — mondotta — a teljes ülést előtt megindokolni, hogy mennyire helyénvaló az, hogy itt a kamarában a nagy államférfi emlékéiről megemlékezzünk, mert nagy munkásságának eredményei nagyrészt a kereskedelmet és ipart, de különösen a szegedi kereskedelmet és ipart érintették.

Indítványozta, hogy Klebelsberg emlékeit jegyzőkönyvben öröklítsék meg. Wimmer beszédét a teljes ülés állva hallgatta végig és az elnöki indítványt egyhangulag elfogadta. A jegyzőkönyv a következőt tartalmazza:

„A szegedi kereskedelmi és iparkamara fájdalmas részvétellel osztozik abban a súlyos és nem pótolható csapásban, amely az egész magyar nemzetet néhai Klebelsberg Kuno gróf tragikus elhalálozásával érte. Az elhunyt közel egy évtizeden keresztül a magyar kulturpolitikának volt legfőbb irányítója, de alkotásai messze túlterjedtek a kulturpolitika területein és a legnagyobb hála és elismerésre kötelezték azt a közgazdasági érdekeltiséget is, melynek a kereskedelmi és iparkamara a törvény révén hivatott képviselője. A kamara mélyszégyen gyászának és részvételének kifejezést óhajtva adni, kimondja, hogy néhai Klebelsberg Kuno gróf nem muld emléket jegyzőkönyvben megörökíti és megbizsa az elnökséget, hogy ezt jegyzőkönyvi

Fertőzések elleni védekezés

hathatós
eszköze a

DIANA SÓSBORSZESZ

mini testnedző,
csiradló, fertőzésgátló fájdalomcsillapító, frissítő, üdítő házszer.

Örök nyugalomra tér álmainak köemlékei közé, oda, ahol maga kívánt megpihenni egykor fáradtan: a fogadalmi templom kriptájába, az egyetlen dísztelen helyre, amely még nem hordja magán széperzékétől vezérelt kezének gondoskodását. Bizony ő sem gondolt arra, hogy földi pihenés nélkül ily korán költözik oda.

Bármily áldozatok árán gondoskodnunk kell arról, hogy Szeged legnagyobb polgárának nyugvóhelyét átalakítsuk Hozzá méltó környezetté, azután pedig vegyük át örökségét: vigyük diadalra Klebelsberg legsajátosabb, legkedvesebb eszméjét, a mindnyájunk boldogulását, gyermekeink jövőjét jelentő Alföldi Gondolatot.

kivonat formájában hozza nagyméltóságu Asszonyunk tudomására.

Napirend előtt Pick Jenő szólalt fel. Tudomására jutott — mondotta —, hogy

az osztrák-magyar szerződés

megkötése akadályokba ütközik. Nehézségek vannak a tárgyalások körül; Szeredet különösen a paprikakérdés érdekli, ezért javasolja, hogy küldjön ki a kamara egy képviselőt, aki megvédené a szegedi paprika érdekeit a bécsi tárgyalásokon.

A hosszú műsor miatt az előadások szombaton 5 és 8 órakor, vasárnap 3. 1/2 6 és 1/2 9 órakor kezdődnek

Korzó Moziban.

Korzó Mozi

Szombat, vasárnap Két nagy sláger!

A törvénytelen feleség.

(A titkársasszony)

Filmregény a mindennapi életből. — Főszereplők: Lewis Stone és Dorothy Mackall

Ezt megelőzi:

Aranymezők lánya.

Regény a vadnyugatról.

Főszereplő: ANNI HARDING.

Előadások kezdete szombaton 5 és 8 órakor, vasárnap 3, fél 6 és fél 9 órakor.

Belvárosi Mozi

Szombat, vasárnap

Cocktail kisasszony

(Újjé, a bárban nagyszerű)

énekes, zenés, táncos vígjáték, részben

Lehár Ferenc zenéjével.

Főszereplők:

George Alexander, Lotte Loring, Betty Bird.

Előadások 5, 7, 9 órakor